

Hiiu valla valimiskomisjoni tööaeg ja asukoht

Kõrgessaare valla ja Kärkla linna ühinemisel Hiiu Vallavolikogu valimisteks moodustatud Hiiu valla valimiskomisjoni asukoht on Keskväljak 5a, Kärkla linn, Hiiu maakond.

Valimiskomisjon on avatud igal tööpäeval alates 21.augustist kuni 18.septembrini 2013 järgmiselt:

21. - 30. august kell 15.00 - 17.00
02. - 06. september kell 15.00 - 17.00
09. - 10. september kell 15.00 - 18.00
11. - 18. september kell 16.00 - 17.00

Vajadusel (kui 10. septembril 2013 enne kella 18.00 on esitatud kandideerimisdokumendid, milles on vigu ja mille parandamise tähtaeg on 12. september kuni 18.00) töötab valimiskomisjon 12. septembril 2013 kuni kell 18.00.

Tänuõnad

Täname kõiki inimesi, kes 2013. aasta suvel on korraldanud kontserte, võistlusi, külapäevi, näitusi jne. Üritused lähevad korda, kui neil on tegijaid, osalejaid ja lihtsalt elamuse saajaid. Tänuõnad jaanitulede korraldajatele Kõpus, Laukal ja Kõrgessaares, külapäevade korraldajatele Laukal ja Kalanas, ürituste korraldajatele tuleornide juures ja kõigile spordi- ja kultuurürituste korraldajatele. Sündmusi on olnud palju, tänud tegijatele.

Suurelt teelt on märgata kauneid kodusid: Hansu Kidastes, Tuule ja Nurme Reigi külas, Kõpu tee 12 ja Nõmmemäe tee 4 Kõrgessaares, Lepiku ja Tulika Paapel, Uue-Lepa Luidjal, Märjakaasiku talu, Tooma talu Kiduspele. Kas tee ääres või kaugemal metsakülas, oma kodu kauniks muutes, kaunistate kogu koduvalda. Aitäh Teile!

Kõrgessaare Vallavalitsus

Suur- suur tänu

Kõigile kes aitasid kaasa Hüti klaasikoja 385 aastapäeva väarikale tähistamisele, kolmanda Lestafesti ning esimese Hiiumaa rattamatka ja teise Hiiumaa rattakrossi kordaminekule!
Siiralt tänades,

Katrin Sarapuu
Kõrgessaare Vallavalitsus
MTÜ Hiiumaa maraton

KÕRGESSAARE VALLA TEATAJA
Omavalitsuse infoleht
Toimetaja Tarvo Malk
Telefon: 4622487; 5200908
e-mail: tarvomalk@gmail.com

1. augustil avanes hajaasustuse programm

Hiiu maavanem kuulutas hajaasustuse programmi avatuks alates 1. augustist 2013. Hiiumaal saavad toetust taotleda Emmaste, Kõrgessaare, Käina ja Pühalepa valla hajaasustuses asuvate majapidamiste alalised elanikud.

Programmi eesmärgiks on hajaasustusega maapiirkondades elavatele lastega peredele tagada head elutingimused ning seeläbi aidata kaasa elanike arvu püsimisele hajaasustusega maapiirkondades. Programmist toetatakse järgmisi valdkondi:

- veesüsteemid;
- kanalisatsioonisüsteemid;
- juurdepääsuteed;
- autonoomsed elektrisüsteemid.

Toetust saavad taotleda inimesed, kelle leibkonda kuulub vähemalt üks alaealine laps. Toetust saab taotleda elukohale, kus pere on elanud vähemalt taotluse esitamise aasta algusest. Taotlusel võivad olla kaastaotlejad oma majapidamistega, kellele ei laiene kuni 18-aastase isiku leibkonda kuulumise nõue. Projekti maksimaalne toetus ühe majapidamise kohta on 6500 eurot.

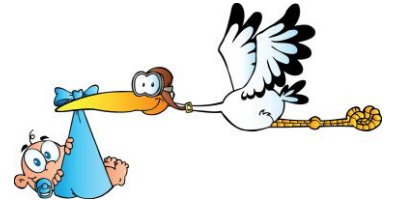
Taotleja ja kaastaotleja rahaline oma- ja kaasfinantseering abikõlblike kulude osas peab olema vähemalt 33,33% ning toetus ei saa olla suurem kui 2/3 projekti üldmaksumusest, seega taotleja peab arvestama vähemalt 1/3 osas oma rahalise panusega. Maksimaalse toetussumma arutamisel võetakse arvesse ka aastatel 2008-2012 hajaasustuse veeprogrammist saadud toetuse summa.

Programmi rakendatakse aastatel 2013-2014.

Taotlejaid nõustatakse ja taotlusi võetakse vastu alalise elukoha järgses kohalikus omavalitsuses. **Taotluste esitamise tähtaeg on 4. oktoober 2013.a.**

SÜNDIS UUS VALLAKODANIK

VIRGO SINILAI

ÖNNITLEME AUGUSTIKUU
EAKAID SÜNNIPÄEVALAPSI
JA JUUBILARE!

SELMA KARJAMAA
ILSE JÕELEHT
HEINO KALLAS
ARKADI KIRSS
AIME SPASSOV
MARE KARILO
LIIVI LAANEMÄE
ÜLO KÄÄR

Lauka Põhikool alustab uut õppeaastat

2. septembril kl 9.00. Koolibuss väljub Viskoosast kell 8.30. Kõpu poolt tulijad saavad kooli liinibussiga.

Tuletsirkus ootab sind etendusele 30.augustil kell 21.30 Luidjale

Rahvusvahelise tuletsirkuse festivali "Tule Lapsed" (The Children of Fire) etendus kell 21.30 Luidjal. Festival on korraldatud selleks, et tuua kokku professionaale ja harrastajaid, kes armastavad tsirkust ja tuld. Külalised Saksamaalt, Tšehhist, Soomest ja kes teab kust veel. Festivali organiseerivad Eesti Tantsu- ja Tsirkuseteraapia Liit ning Circus Bombastico Saksamaalt. Etenduse hind on vastavalt südametunnistusele, nooremad 1€, vanemad 2€, peredele soodustused.

SUVELÕPUPIDU

**23.augustil Kõrgessaare mõisapargis
Kell 16.00-04.00**

Suvi hakkab otsakorralt jõudma ning paljudel algab taas koolitee. Selle tõsiasja leevendamiseks toimub 23. augustil Kõrgessaare Mõisapargis suvelõpupidu!! Kohal on Tre.ee mehed ja naised, ehk siis esinejad Ave ja Eiko Altmäe, õhtujuht Siim Pohlak ja veel tuntud Tre DJ-d. Lisaks toimub päeval igasugu erinevaid mänge ja tegevusi nii lastele kui täiskasvanutele. Öhtul "One Night Club" stiilis pidu kuni hommikuni, kus kuuleb väga mitmekülgset elektroonilist tantsumuusikat ka parimatelt kohalikest plaadikeerutajatelt!!!

Tulge kohale ja saadame suve ära ühe korraliku peoga, mis on täiesti TASUTA

Suvelõpupeo kava:

***16.00-19.00** Erinevad meeskondlikud võistlusmängud. Avame käsitöökoommide ja helkurite meisterdamise koha ning joonistusvõistluse telgi (teemaks „Minu suvevaheaeg“). Lisaks saavad noored harjutada limbo tantsu, köiel tasakaalu hoidmist ja veel mitmeid igati lõbusaid ja humoorikaid mänge kaasa teha.
***19.00-19.30** Ave ja Eiko Altmäe
***19.30-20.00** Mängude ja joonistuste parimate autasustamine.
***20.00-20.30** Süüdatakse lõke.
***20.30-04.00** DJ-d mängivad hommikuni

Kohapeal võimalik osta süüa, juua ja muidugi saab ka suitsukala!

Vallavalitsuse istungid

30. JUULI

Toimetulekutoetus.

Lubada välja maksta juuliku toimetulekutoetus 9 taotlejale summas 1126 eurot ja 54 senti.

Ehitusloa väljastamine suvemaja püstitamiseks.

Väljastada ehitusloa suvemaja püstitamiseks Viita küla Andruse maaüksusele.

Ehitusloa väljastamine hoone rekonstrueerimiseks.

Väljastada ehitusloa Kõrgessaare aleviku Näkmani tee 9 korterelamu rekonstrueerimiseks.

Kirjaliku nõusoleku väljastamine puurkaevu rajamiseks.

Väljastada kirjalik nõusolek puurkaevu rajamiseks Suureranna küla Andru maaüksusele.

Kirjaliku nõusoleku väljastamine reoveepuhasti ja imbväljaku rajamiseks.

Väljastada kirjalik nõusolek reoveepuhasti ja imbväljaku rajamiseks Kõpu küla Tånava maaüksusele.

Kirjaliku nõusoleku väljastamine abihoone püstitamiseks.

Väljastada kirjalik nõusolek suvekõõgi püstitamiseks Viita küla Tindi maaüksusele.

Kasutusloa väljastamine mänguväljaku püstitamisel.

Väljastada kasutusloa mänguväljaku püstitamisel Mägipe küla Kõpu majaka maaüksusele.

Vallavara enampakkumisega võõrandamine.

Kõrgessaare Vallavolikogu 14.11.2008 otsusega nr 85 moodustatud vallavara enampakkumisega võõrandamise läbiviimise komisjonil korraldada Kõrgessaare alevikus Tööstuse tee 29a kinnistu kirjalik enampakkumise läbiviimine hiliemalt 27.08.2013 vastavalt vallavolikogu poolt määratud tingimustel.

Raha eraldamine omafinantseerimise fondist.

Eraldada Omafinantseerimise fondist Eesti Kultuurkapitali projektide kaasfinantseeringuteks 218 eurot järgmiselt:

45 eurot saalihokiturniiri Viskoosa Cup;

30 eurot Luidja rannavolturniir;

30 eurot Luidja triatlon;

30 eurot Kõrgessaare tänavakorvpallturniir;

60 eurot projekt Muusika Eestimaale Kõrgessaares;

23 eurot suvine kunstilaager.

Hajaasustuse programm. Kinnitada hajaasustuse programmi taotluste hindamise komisjon koosseisus: Katrin Sarapuu, Arno Kuusk, Kalle Viin.

Kasutusloa väljastamine vedrukiikede püstitamisel.

Väljastada kasutusloa vedrukiikede püstitamisel Kõrgessaare aleviku Tööstuse tee 16 maaüksusele.

8. AUGUST

Hooldajatoetus.

Lubada välja maksta augustikuu hooldajatoetus 21 isiku hooldajale summas 3 83 eurot ja 46 senti.

PUHKUSED

Raamatupidaja Kulla Nabbi 21.08. – 01.09.

Abivallavanem Katrin Sarapuu 26.08. – 01.09.

Lastekaitse- ja peretööspsialist

Larissa Babõnina 02. – 15.09.

Vallavanem Jaanus Valk kuni 25.08.

Vallavolikogu õigusaktide eelnõud, vastuvõetud vallavalitsuse korraldused ja määrused ning vallavolikogu otsused ja määrused on avalikustatud valla kodulehel
www.korgessaare.ee

Maakonnaplaneeringute algatamine

Vabariigi valitsus algatas 18.07.2013 oma korraldusega nr 337 „Maakonnaplaneeringute algatamine“ uued maakonnaplaneeringud kõigis maakondades

<https://www.riigiteataja.ee/akt/323072013006>.

Maakonnaplaneeringu koostamisel lähtutakse Siseministeeriumi veebilehel

https://www.siseministeerium.ee/public/LSK_MKP_koostamiseks_2013.pdf

avalikustatud lähteseisukohtadest.

Hiiu maakonnaplaneeringus käsitletakse Hiiu maakonda, vajadusel vaadeldakse mõjusid merele. Maakonnaplaneeringu ülesanneteks on maakonna ruumilise arengu põhimõtete ja suundumuste määramine, tasakaalustades riiklikke ja kohalikke huve ning vajadusi. Hiiu maakonna jaoks on olulisemateks teemadeks maakonna energeetilise sõltumatus ja varustuskindluse suurendamine, elektrivõrkude kaasajastamine, kõrgepinge ringliini rajamine, teedevõrgu ja ühistranspordivõrgu kaasajastamine, kergliiklusteede paiknemine, tõmbekeskuste ja toimepiirkondade määramine.

Mõjude hindamiseks algatatakse paralleelselt planeeringuga ka keskkonnamõjude strateegiline hindamine. Hiiu maavanem algatas oma 09.08.2013 korraldusega nr 1-1/2013/203 „Hiiu maakonnaplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine“ maakonnaplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH). Planeeringu koostamisel aitab Euroopa trendide ja poliitika analüüs täpsustada kohalikke strateegilisi valikuid. Peamiselt tegeletakse nende trendide ja poliitikatega, millel on väljund maakonna ruumilisele struktuurile nagu taastuenergeetika, kliimamuutused vms.

Sisendi maakonnaplaneeringusse annavad ka üldplaneeringud, eelkõige need aspektid, millele on omavalitsuste piire ületav mõju, samuti seosed naabermaakondadega.

Ruumiline planeerimine on demokraatlik, erinevate elualade arengukavasid koordineeriv ja integreeriv, funktsionaalne, pikaajalise ruumilise arengu kavandamine. Seetõttu juhendatakse planeeringu koostamisel koostöö ja avalikkuse põhimõtetest. Protsessi kaasatakse kohalikke omavalitsusi, ministeeriume ja regionaalseid ameteid ning kõiki neid, keda maakonna areng huvitab. Maakonnaplaneeringu koostamiseks moodustatakse juhtrühm, olulisemate teemade osas vajadusel ka töörühmad, kuhu kaasatakse nii kohaliku kui riigi tasandi institutsioone.

Hiiu maakonnaplaneeringu koostamise korraldaja ja kehtestaja on Hiiu maavanem (Leigri väljak 5, 92401, Kärkla, tel 463 6040, mv@mv.hiiumaa.ee)

Planeeringu eeldatav vastuvõtmine maavanema poolt toimub 2015. aastal. Planeeringu menetlemise käigus korraldatakse avalikke arutelusid, millest kõiki osapooli teavitatakse eelnevalt meedias.

Vabariigi Valitsuse 18.07.2013 korraldusega nr 337 ja Hiiu maavanema 09.08.2013 korraldusega nr 1-1/2013/203 on võimalik tutvuda Hiiu Maavalitsuses tööpäevadel ning Hiiu Maavalitsuse veebilehel aadressil <http://hiiu.maavalitsus.ee>

Vallavara võõrandamine

Kõrgessaare Vallavalitsus müüb avalikul kirjalikul enampakkumisel Kõrgessaare alevikus asuva Tööstuse tee 29a kinnistu pindalaga 1048 m².

Enampakkumise alghind on 1500 eurot, tagatisraha suurus 150 eurot ja osavõtutasu suurus 10 eurot. Osavõtutasu ja tagatisraha tasuda Kõrgessaare Vallavalitsuse arvelduskontole nr 1120118237 Swedbank või sularahas vallavalitsuse kassasse enne enampakkumise dokumentide esitamist. Müügihinna tasumisel järelmaksu ei rakendata. Pakkumised tuleb esitada 27.augustiks 2013 kella 14.00-ks Kõrgessaare Vallavalitsuse kantselseisse. Pakkumiste avamine toimub kell 14.15 vallamajas. Pakkumine peab olema märgusõna kandvas kinnises ümbrikus ning sisaldama pakkuja nime, elukohta (asukohta) ja isikukoodi (registrikoodi) ning sõnadega ja numbritega väljendatud pakkumise summat.

Lisatud peab olema dokumendid osavõtutasu ja tagatisraha tasumise kohta ning tõendus enampakkumise tingimustega nõustumise kohta. Kõik dokumendid peavad olema allkirjastatud. Täiendav info tel. 4622494, 5146841 Kalle Viin

kalle@korgessaare.hiiumaa.ee

Vaata lisaks „Kõrgessaare vallavara valitsemise kord“ § 20

Juriidiline nõustamine lastega peredele

Eesti Advokatuuri jätkab projekti „Hea nõu lastega peredele“ raames juriidilist nõustamist Hiiumaal perekonnaõigust puudutavates küsimustes.

Nõustamine toimub Hiiumaa Teavitamis- ja Nõustamiskeskuses HUPS ruumes, Uus tn 2b, Kärkla, kord kuus kolmapäeviti kell: 15:00 - 18:00. Arvestatud ca 45 minutit inimese. Nõustamine toimub interneti teel Skype vahendusel.

Augustis toimub nõustamine 28 augustil.

NB! Nõustamise eelduseks eelregistreerimine: 5245029; lastekaitse.oiigusabi@hiiumaa.ee

Hiiumaa Lastekaitse Ühing

Euroopa Liidu toiduabi jagamine

Alates 19. augustist 2013 jaotab Kõrgessaare Vallavalitsus abivajajatele Euroopa Liidu toiduabi.

Jagamine toimub Kõrgessaare Vallamajas järgneval kuupäeval:

19. august (esmaspäev)	kell 11-15
21. august (kolmapäev)	kell 9-12
22. august (neljapäev)	kell 9-12
23. august (reede)	kell 9-14
26. august (esmaspäev)	kell 14-17
27. august (teisipäev)	kell 14-17
28. august (kolmapäev)	kell 13-16

NB! Palun võtta kaasa kilekotid, kuhu saab toiduabi ära mahutada.

Laste muljeid suvistest laagritest

Urumarja Noortelaager

Mulle meeldis Urumarja laager. Eriti meeldis, et sai olla sõpradega koos ja leida uusi sõpru. Tore oli ka koht, kus laager toimus, oli jõgi, olid majakesed õõbimiseks, olid sportimise võimalused. Õhtuti toimusid erinevad üritused. Oli tore aeg. **Katharina Simson.**

Mulle jäi Urumarja laagrist väga hea mulje, kuna ma esimest korda käisin, siis see oli mulle kogemus olla kodust eemal 1 nädal. Päeval toimusid seal erinevad sporditegevused ja õhtul toimusid erinevad üritused ja disko! Need oli huvitavad ja lõbusad ja parim oli muidugi disko! Mu lemmikud olid talendishow ja su nägu kõlab tuttavalt. Päike paistis koguaeg ja oli ülisoe. Leidsin endale uusi sõpru ja järgmine aasta kindlalt uuesti!:) **Pille-Riin Valk.**

See aasta käisin ma kolmandat korda Urumarja laagris. Mulle meeldis seal kõige rohkem pesapall ja ujumine. Seal oli mul palju sõpru. Seal me pidime ka puid tassima ja sauna juurde laduma. Seal me mängisime igasuguseid mänge, näiteks pesapall, jalgpall ja krokodill ja teisi toredaid mänge. Me olime seal üks nädal, aga ma oleks veel tahtnud olla seal, aga ei saanud. **Kenet Vaino.**

Mina käisin see suvi Urumarja laagris. Seal oli väga tore ja põnev. Sain palju uusi sõpru endale. Igal õhtul toimus ka mingi üritus, näiteks moeshow. Olid ka spordimängud igapäev, need olid huvitavad ja kaasahaaravad. Mulle igatahes väga meeldis. Loodan väga, et ma saaksin järgmine aasta ka minna. **Anne-Mai Valk.**

Mulle meeldis Urumarja laager väga. Meile sattusid tuppa ka 2 võõrast tüdrukut, kes olid super toredad. Meil toimusid iga päev spordimängud ja igal õhtul oli kell 22.00 õhtueine ning peale seda algas disko. Mulle meeldis ka meie rühmaõpetaja Airike. Sain sealt ka palju uusi sõpru. Laagri eelviimasel päeval oli kilelt allasõit, mis oli väga lahe ja veel toimus ka laagrijooks. Tahaks väga tagasi minna, sest igatsen juba seda rahvast seal ja üleüldist laagrit. **Teele Reitav.**

Saarnaki laager

Saarnaki laiule sõitsime kaatri ja kahe suure mootorpaadiga. Sinna jõudes pidi valima oma telgi üles panemiseks koha ja selle koha heinast puhtaks riisuma, siis tuli sööma minna ja peale sööki oli vabaaeg telgi üles panemiseks.

Muinastulede öö

31. augustil 2013

Muinastulede ööl süüdatakse lõkkes päikseloojangul, Eestis kell 21.30. Üleskutse eesmärgiks on süüdata nii palju tulesid, et igas mereäärse kohas oleks näha vähemalt kahte tuld. Kui Sul on võimalus, süüta ka enda küünal, tõrvik või lõke, et teistele endast märku anda. Tule ise, kutsu lähedased ja sõbrad kaasa.

Anna oma lõkkest ka teistele teada!

Sul on võimalus oma lõkke asukoht meie ühisele veebikaardile kanda. Lisaks teata oma kontaktandmed, kirjelda oma mereäärset üritust, vasta mõnele küsimusele ja peale seda näed oma lõket kohe ka kaardil, teistega koos. <http://www.muinastuled.ee>

Kõik said laagri t-särgid. Vaba aega oli 30 minutit, siis tuli gruppitöö. Jagati meid nelja gruppi. Igal grupil oli oma värv ja nende värvidega, mis kätte anti tuli teha omale käepaelad. Gruppide nimed olid: Sinised, Koma, Ämblikmehed ja Smurfid. Peale gruppitööd tuli söök ja natuke vabaaega, siis jälle grupitöö, aga nüüd tuli Aapo Ilvese kirjutatud muinasloo järgi teha näidend. Meie grupp sai "Kirjaniku elu". Kui kõik grupid olid ära esinenud oli vabaaeg. Osad läksid oma telkidesse ja osad hakkasid kartulikuha mängima, mäng kestis 21.30-1.00. See oli lahe. Hommikul oli äratus kl 9.00, siis tuli söök, vabaaeg, gruppitöö, söök, vabaaeg, lipumäng, söök. Lipumäng käis nii: jagati kahte tiimi, anti kätte lipud ja need tuli ära peita, tiimile anti 30 minutit aega ja siis pidid teise tiimi lipu üles otsima ja nii 2 korda järjest, võitis küll teine tiim aga auhinnad olid täpselt samad, nii et vahet väga polnud, siis oli söök ja osad läksin oma telki ja osad mängisid kartulikuha-seekord kella 12.00. Oli lahe laager, läheks rõõmuga tagasi. **Janeli Liivak.**

Sõitsime esmaspäeval bussiga Salinõmme sadamasse ja seal paadiga Saarnaki laiule. Kohale jõudes, panime kõigepealt telgid üles, siis toimusid vahvad mängud, käisime ujumas ja uudistasime tuuleveskit. Hästi äge oli mäng, kus meie võistkond peitis lipu ja teine võistkond pidi lipu üles leidma. Laiul olime kolm päeva ja hästi tore oli, sooviks jälle tagasi minna. **Villem Proos.**

Kassari laager

Mulle meeldis Kodutütarde laager Kassaris väga ja ma sain sealt endale uued sõbrad. Ainult se, et ma pidin järgmine päev nii vara laevale minema, sellepärast ei meeldinud ööäratus, aga teised asjad olid kõik väga lahedad ja tänu korraldajatele. **Karmen Tee.**

Käisime Kassari kaitseliidu laagris suve alguses. Sain omale sealt palju uusi tuttavaid. Meie päeva kavas oli orienteerumine, saime püssi lasta, tuld kustutada koos päästeametiga. Telgis magamine oli lahe koos sõpradega. Meil oli klounitsirkus meelelahutuseks. Väga huvitav laager oli ja kindlasti sooviksin veel minna. **Henri Lilp.**

Mulle meeldis olla noorkotkaste laagris. Seal oli lõbus olla. Ükskõik, et see oli üks päev pikk, aga mul oli lõbus ikkagi. Kui meid öösel äratati olin unine, aga see asi oli päris äge. Meil olid veel porganditega ja pulkadega mängud. Veel oli käbide korjamise mäng ja kui käbid olid korjatud, me viskasime neid kotti. Oli lõbus ja ootan järgmist laagrit. **Mark Rako.**

Loode- Hiiumaa külade päev

ehk

Lauka olümpiamängud 2013

Seekordne küladepäev möödus Ilmataadi toetusel laupäeval, 10.augustil tegusalt. Väga huvitav oli Helgi Põllo külade ajalugu tutvustav ringkäik. Samuti oli võimalus uudistada näitusi nii seltsimajas (Valev Seinä maalid, fotod Kõrgessaare Kolhoosist ja Lauka Lasteaiast) kui koolimajas. Lauka Põhikooli oli üles pandud meie külade andekate inimeste käsitööesemete näitus.

Foto: **Siret Lahemaa**

Spordivõistlused, naljaga pooleks, kulgesid hasartselt mitu tundi. Vahepeal pakuti külasuppi, salateid, kooke ja pirukaid. Päevale pani rõõmsa ja lustaka punkti simman, mis kestis varaste hommikutundideni.

Ürituse kordaminekus panid paljud piirkonna elanikud õla alla. Suured tänud teile:

Endel Rõmmel, Karla Tiits, Veljo Viljaste, Toivo Viljaste, Ene Viljaste, Lybov Kaivapalu, Eveli Kõrm, Tarmu Sarapuu, Leelo Sarapuu, Rikardo Oolmets, Riletto Oolmets, Kalmer Silk, Erki Kaas, Krista Käär, Tarvo Malk, Kalli Sein, Valev Sein, Siret Lahemaa, Kadri Kuusk, Signe Rattiste, Niels Rattiste, Helle Viljaste, Elle Tursk, Paavo Korjakov, Pille Köster, Krista Rannast, Toomas Adrikorn, Urmas Keskla, Tõnis Ülemaantee, Mart Lilleht, Ivo Pähn, Tõnu Kattel, Velli Barinov, Anne Kattel, Eduard Riisna, Jüri Hiis, Kalle Viin, Marje Kallas, Larissa Eelma, Liisi Aron, Juta Ülemaantee, Maiu Aasma, Valdu Tammistu, Helgi Põllo, Leene Lilp, Mona Leo, Heli Faifruk, Erich Tõnismaa, Maie Nigul, Hilja Markus, Luule Leiger, Aet Metsand, Ellen Petjärvi, Elvi Freiberg, Hiie Kerves, Taimi Sepp, Sigre Nigul, Aino Silk, Malle Mänd, Merili Tursk, Kaie Käär, Ain Köster, Vikerkkaar, Lauka Põhikool, Kõrgessaare Vallavalitsus, Kärdla Kõhutantsijad.

Kui juhtumisi keegi osaline ei leidnud siit oma nime, palume vabandust, kuid andke endast teada.

Loode- Hiiumaa Külade selts

Pilte Kõrgessaare Vaba Aja Keskuse suvistest tegemistest

Laheda valla taidlejad Viskoosas

Kõrgessaare tänavakorvpalliturniir (Pildistanud **Katrin Laan**)

Kultuuripärandi aasta 2013

Me kõik oleme pärit lapsepõlvest

See mõte saatis mind pühapäeval, 11.augustil, mil Tahkuna tuletorni jalamil tantsisime Salmele. Just sellel päeval täitus Salme Valgemäe sünnist 100 aastat. Mitte kaugel tuletornist mõeldusid tema esimesed eluaastad. Ja üha rohkem olen ma veendunud, et lapsepõlves kogetu on hiljem läinud Salme ja tema Läänemaalt pärit abikaasa Oti loodud tantsude sisse. Seal on meri, on rannarahva huumor, on kahe inimese vahelised suhted.

Üks viimaseid tantsu, mis Salme lõi, olles siis juba 80 aastane, on „Killadi-kõlladi“. Selles on nii palju hiidlaslikku, et paneb mõtlema, kust Salme selle materjali on saanud?

Ma ei osanud seda küsimust Salmele endale esitada. Küll uurisin tantsu aluseks olnud laulu kohta. Salme kinnitas, et see on Hiiumaalt kuulnud. Kuid need võttes ja sammud? Alles nüüd, mil olen hiu tantsu jälgi ajades jõudnud toredate hiu polka ja valsi variantideni, olen saanud taas kinnitust tõelisele - kõik on meie oma pärimuses olemas. Oskas seda ainult märgata. Salme oskas. Ja nii sündisid tantsud, milles tunded ära oma.

Soovin, et me suure ilmarutus leiaksime aega mõtiskleda, mida me ise oleme oma lapsepõlvest vargsi kaasa saanud, mis annab jõudu ja aitab meil iseendaks jääda.

Helle-Mare Kömmus
rahvatantsuõpetaja

LAUKA PÄEVAKESKUSE

TEATED

10.septembril alates kell 8.00 JUUKSUR, eelnev registr. Sirje Vaku telef. 4631297; 56662317

18.septembril: kell 13.00 eakate ja päevakeskuse noorte koosviibimine Laukal seltsimajas: õnnitleme sünnipäevalapsi. Transport: 12.30 Pihla, Roots; 12.45 Viskoosa

Hiiumaa Pensionäride Ühenduse teade Eakate festival toimub 1.-2. oktoobril 2013

Juba neljandat korda toimuva Eakate festivali eesmärk on väärtustada eakate rolli ühiskonnas, näidata aktiivse ja tervisliku eluviisi võimalusi ning pakkuda eakatele kohtumis- ja suhtlemisvõimalust. Nendel päevadel ootab Tallinnas, Salme kultuurikeskuses kõiki külalastajaid: Hea tuju, muusika ja tants; kasulikud loengud; huvitavad tooted ja teenused.

Paneme üheskoos elu kuldsed aastad enda jaoks säravaks!

Eakate festivali tasuta piletid on juuli keskpaigast saadaval [Südameapteegi apteekides](#) ja [Inkotubades](#) üle Eesti.

Hiiumaa Pensionäride Ühendus korraldab soovijatele osavõtu festivalist.

1-päevane reis: 1.oktoobril Heltermaalt praamiga kell 06.30, terve päev festivalil, tagasi koju Rohukülalt praamiga kell 22.00, reisi maksumus on olenev osavõtjate arvust.

2-päevane reis: 1.oktoobril Heltermaalt praamiga kell 06.30, terve päev festivalil.

Majutamine kesklinna hotellis (tuba 2-le koos hommikusöögiga 37€). Hotell soovib, et kohtade broneerimine hiljemalt 10.septembril. Öhtul vaba tegevus.

2.oktoobril on kavas ekskursioonid (Teletorn, Eesti Panga muuseum vm)

Tagasi koju Rohukülalt praamiga kell 19.00. Reisi maksumus on olenev osavõtjate arvust.

Palume registreerida osavõtu soovid hiljemalt 5.septembriks Lauka Päevakeskuse telef 4693712, 53339472 (Heli), kes edastab andmed 09.septembriks Hiiumaa Pensionäride Ühendusele, et saaksime tellida vajaliku transpordi ja broneerida majutuse.

Ilust ja isetegemist

Kõrgessaare VAK laste ja noorte kunstiring alustab sügisel oma tegemistega juba 10. hooaega. See on olnud minu kui juhendaja jaoks inspireeriv ja arendav aeg.

Mis on üldse ühe kunstiringi tegevuse eesmärk? Kitsamas tähenduses kindlasti pintslit, pliitsi ja muude kunstivahendite kasutamise õppimine ja õpetamine. Laiemas mõistes aga on see võimalus suunata noori nägema maailma teistsiti- ilusama ja paremana. Inimene, kes oskab enda ümber märgata ilu ja seda ka ise lihtsate vahenditega luua, annab ümbritsevale maailmale midagi, mida ei saa rahas mõõta. Seda saab vaid südamega tunnetada.

On hea meel tõdeda, et väga paljud noored armastavad seda isetegemist. Kolmes rühmas käib kokku 30 viie kuni viieteist aastast last.

Lisaks igapäevasele ringitööle oleme meelsasti osalenud Kõrgessaare noortekeskuse ja Vaba Aja keskuse tegemistes ning võtnud osa iga-aastasest Hiiumaa Lastefestivali raames toimuvast kunstiringide ühismaalimisest. Meie tööd on teiste hulgas vaatamiseks nii Hiiumaa haigla, Kärdla linnavalitsuse kui ka Kõrgessaare Terviseajakla juures.

Välja on kujunenud meie oma traditsioonid. Igal aastal esitleme oma töid kahel näitusel, talvel ja kevadel. Vanema rühma liikmetele, neile kes juba näidanud oma püsivat huvi ja pühendumist, on alati oodatavaks sündmuseks kahepäevane kunstilaager.

Kunstilaager Suuremõisa savikojas

Laagrites on juhendajateks olnud kümned erinevad Hiiumaa kunstnikud ja käsitöõga tegelevad inimesed. Näiteks sel suvel õppisime Suuremõisa savikojas Klaire Leigri juhendamisel erilistest savimassist õhulistest

kausside valmistamist. Teisel päeval saime uusi teadmisi Helen (Jansen) Pälli käe all. Nimelt pühendas ta meid tordivalmistamise ja kaunistamise imelisse maailma. Ja kui keegi arvab, et see pole kunst, siis soovitan vaadata Facebookist „Heleni koogid“ lehekülge, ning olen kindel, et teie arvamus muutub.

Südame teeb soovaks see kui su tegemisi märgatakse. Tihti on nii mõnegi minu kasvandiku kohta olnud kuulda kiidusõnu. Tunnustust leidnud tööd ei pruugi küll otseselt olla seotud kunstiringis tehtuga kuid ometi arvan, et lõpptulemuses on olnud oluline osa ka meie aastate jooksul antud pisikesel panusel. Nii on erinevatel näitustel ja kunstivõistlustel tunnustust saanud Triinu Männi, Agnes Saagimi, Johanna Käär i, Maria Valgu jt tööd. Meie kunstiringi pikaajaline tegevus leidis 2013 aastal tänukirjaga äramärkimist nii Kõrgessaare valla 20. juubelil kui ka Lastefestivali XII ühismaalimisel.

Mida aasta edasi, seda suurem on õpilaste endi panus meie igapäevatöösse. Triinu Mänd oli mõni aasta tagasi juhendajaks meie Kõpu kunstilaagris ning Maria Valk alustas käesoleva hooaja viimastel kuudel lasteaijalaste kunstiringi juhendamist. Nad mõlemad said oma tööga suurepäraselt hakkama.

Kunstivahendid ja materjalid on teatavasti väga kallid. Kõik see, millest eelpool juttu oli, poleks olnud võimalik ilma rahalise pooleta. Tahaksin siinkohal tänada Kultuurkapitali Hiiumaa ekspertgruppi, Kõrgessaare vallavalitsust ja Kõrgessaare VAK-i, kes on meie tegemisi alati toetanud. Ka igapäevane ringitöös osalemine on ju lastele endiselt tasuta.

Suur tänu tahaksin öelda ka toetavatele lapsevanematele, kes on meid ikka ja jälle varustanud igasuguste erinevate materjalidega, olgu need siis kasutatud riided, pitskardinad, tikutopsid, huvitava kujuga pudelid, katkised kaelakeed või muu. See, mis kodus tundub ülearuse või lausa prahina võib käsitöös harrastavale inimesele olla tänuväärne algmaterjal millegi ilusa loomiseks. Inimese hing toitub ilust, ilma iluta ei saagi end õnneliku ja rõõmsana tunda. Arvatakse isegi, et ilu keskel arenevad tervemad ja hoolivamad inimesed. See, mille lapsed kunstiga tegeledes saavad, on väärtus, mis püsib ja mida ei saa keegi neilt võtta.

Kunstiringi juhendaja
Katrin Laan

Hiiumaa Ametikool toetab lastega õppureid

Hiiumaa Ametikoolis tsükliõppes õppijad saavad alates sellest sügisest kasutada lapsehoiuteenust. Koostöös Pühalepa vallaga pakub Hiiumaa Ametikool kõikidele õppijatele võimalust viia oma laps õppetsükli kolmeks neljaks koolipäevaks Suuremõisa lasteaeda. Mõeldud on ka kooliealistele lastele. Võimalus on esimese kuni kuenda klassi õpilane ema või isa Hiiumaa koolipäevadeks kaasata õppima turvalisse Suuremõisa põhikooli. Nii toetatakse kõiki lapsevanematest õppijaid, kel lasteaiakoha või lapsele hoidja leidmine võib olla takistuseks hariduse omandamisel. Lapsehoiuteenus võimaldab õppida ka üksikvanematel ja vähem kindlustatud perede lapsevanematel, kuna kool toetab vajadusel õppijaid ka lapsehoiuteenuse, majutuse ja transpordi eest tasumisega. Õppesessiooni ajal saab väikepere ööbida uues, kõigi mugavustega õpilaskodus, mis asub samuti Suuremõisa külas, koolist ja lasteaiast jalutustee kaugusel.

Hiiumaa Ametikool on Hiiumaa saare ainus kutseõpet pakkuv kool, mis on avatud õppijatele üle Eesti. Tsükliõpe võimaldab ametit õppida ka töö ja perega

hõivatutel. Mõisakooli missiooniks on kvaliteetse ja paindliku õpikeskkonnana olla atraktiivne ja kättesaadav kogu Eesti õppijatele toetades piirkonna arengut. Hiiumaa Ametikoolis on võimalik õppida õppemaksuta nii kesk- kui põhihariduse baasil, mõnedel erialadel ka põhihariduse nõudeta. Sel aastal võetakse õppijaid vastu järgmistele erialadele: puit- ja kivehitiste restaureerimine, maastikuehitus, metsamajandus, väikesadamajäreltöö, majandusarvestus, väikeettevõtlus. Dokumentide vastuvõtt ametikooli kestab 22. augustini.

Lisainfo <http://www.hak.edu.ee>
Telefon: 56 49 6468

MANALATEELE LÄINUD
ÕIE KALLAS